

Allmänt

Antalet vattenskadorna som besiktigades och inrapporterades under perioderna 15 mars till 1 juli 2001 och 1 november 2001 till 1 mars 2002 uppgick till 7 382. Enligt den senaste statistiken från Svenska Försäkringsförbundet registrerade försäkringsbolagen sammanlagt 73 342 vattenskadorna under år 2000.

Genomgående har skadorna klassificerats med avseende på hustyp motsvarande tre olika typer av försäkringar. Hustyperna är:

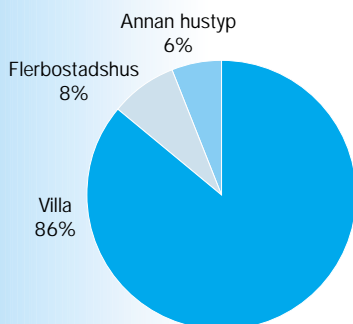
- Villa, som omfattar en- och tvåfamiljsvillor, radhus samt kedjehus.
- Flerbostadshus som innehåller minst tre bostadslägenheter.
- Annan husbyggnad, t ex kontor, butiker, industrifastigheter.

Fritidshus ingår inte i undersökningen.

I texten förekommer mestadels tabeller där skadorna inom de olika hustyperna slagits samman till ett enda skadematerial.

Hur de undersökta skadorna fördelar sig mellan de olika hustyperna redovisas nedan:

Fördelning av antal skadade hustyper i procentandelar.

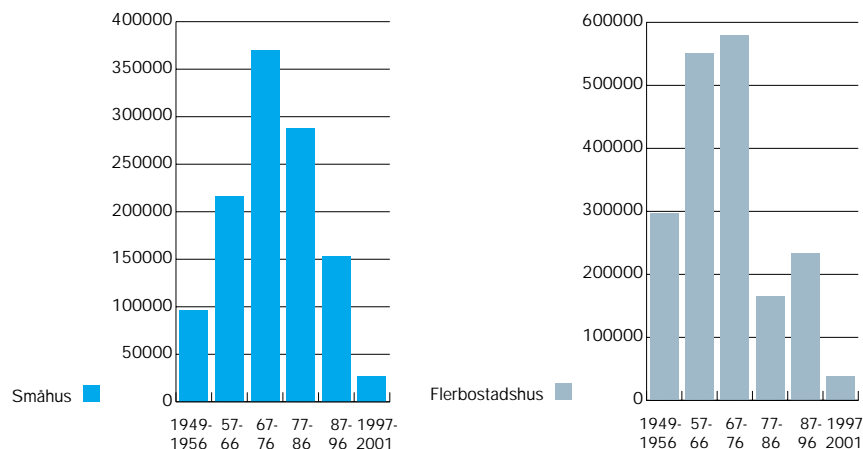
Hustyp	Antal	%	Belopp, kkr	%	Medelskada, kkr
Villa	6 346	86	164 544.8	75	27.1
Flerbostadshus	607	8	27 881.3	12	48.7
Annan hustyp	429	6	28 278.8	13	69.3
Totalt	7 382	100	220 704.9	100	31.3

Medelskadekostnaden för flerbostadshus och annan hustyp är väsentligt högre än för villabyggnad.

Antalet villaskador i undersökningen är betydligt större än antalet skador för de övriga hustyperna. Villaförsäkringarna utgör också en mycket stor del av försäkringsbeståndet. En annan del av förklaringen till att villaskadorna är en så stor del av undersökningsresultatet är att självriskerna i fastighetsförsäkring är betydligt högre än i villaförsäkring. Detta innebär att skador som är så små att deras åtgärds kostnad bedöms understiga självriskerna aldrig anmäls till försäkringsbolagen utan repareras direkt av fastighetsägaren.

Enligt uppgift från SCB uppgick bostadsbeståndet år 2001 till 4,3 miljoner bostäder varav 2,0 miljoner i småhus och 2,3 miljoner i flerbostadshus.

• Ålder

Antalet småhus respektive lägenheter i flerbostadshus i det svenska bostadsbeståndet fördelade efter byggnadsår.

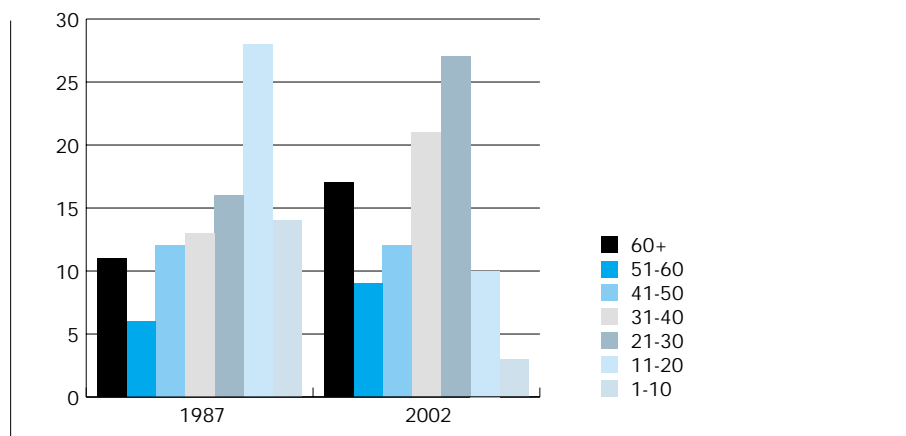
En uppdelning av skadorna gjorda efter fastigheternas byggnadsår visar att reparationskostnaden i byggnader yngre än 10 år är högre än i äldre byggnader.

Undersökningen 1987 visade att 42 procent av alla skador inträffade i byggnader yngre än 20 år. Dessa byggnader var byggda under 1960- och 1970-talet. I denna undersökning har endast 13 procent av alla skador inträffat i byggnader yngre än 20 år. Detta är en markant förändring. Undersökningen visar att det fortfarande är så att vattenskadorna i byggnader byggda under 1960- och 1970-talet står för en stor andel av det totala antalet skador. 48 procent av alla vattenskadorna inträffade i dessa byggnader. En bidragande orsak till det förbättrade resultatet för byggnader vars ålder understiger 20 år kan vara den uppmärksamhet den förra rapporten rönt. Detta ledde bland annat till förändrade byggregler, framtagandet av branschregler för våtrum samt materialutveckling. I början av 1980-talet blev det också vanligt att ledningsinstallationer förlades synligt.

Åldersfördelning av alla skador efter byggnadsår i tioårsperioder

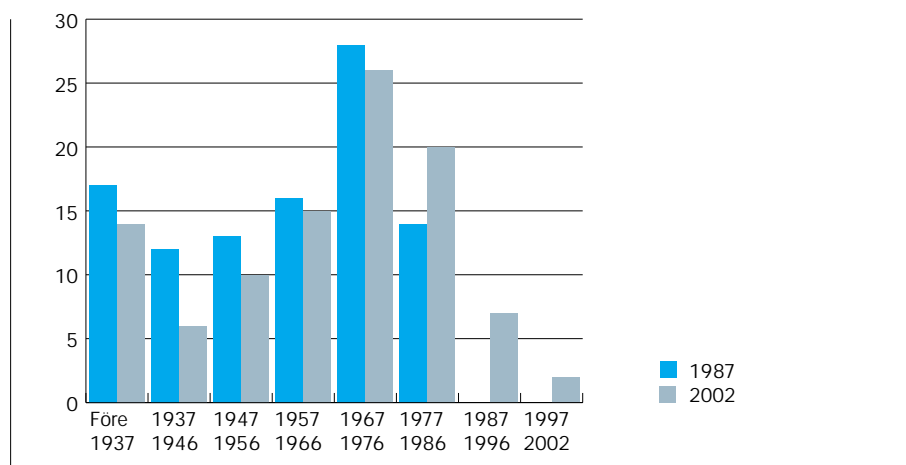
Byggnadsår	Antal	%	Belopp, kkr	%	Medelskada, kkr
Före 1922	609	8	20 686.5	9	35.9
1923-1932	293	4	6 836.1	3	23.9
1933-1942	399	5	9 619.2	4	25.2
1943-1952	677	9	17 461.4	9	27.0
1953-1962	884	13	23 793.6	11	28.2
1963-1972	1 533	21	51 009.8	23	35.1
1973-1982	1 986	27	57 824.6	26	30.5
1983-1992	775	10	22 909.4	10	30.8
1993-2002	225	3	10 564.3	5	48.7
Totalt	7 382	100	220 704.9	100	31.3

Antal skador fördelat i åldersgrupper om tio år i procentandelar i jämförelse med undersökningen 1987.

Diagrammet visar att andelen skador i gruppen 20 år eller yngre har minskat.

Antal skador fördelat i åldersgrupper om tio år i procentandelar i jämförelse med undersökningen 1987. Materialet är indelat i samma tioårsperioder som visades i undersökningen 1987.

Diagrammet visar att det både i undersökningarna 1987 och 2002 är byggnader byggda under 1960- och 1970-talet som drabbas av flest skador.

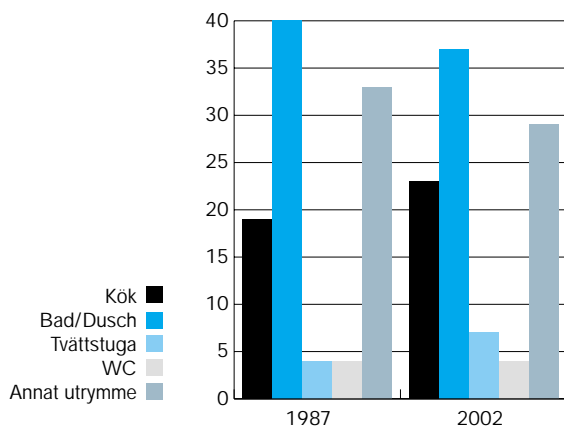
- Utrymmen där skadorna inträffat

37 procent av alla skador inträffar i bad- eller duschutrymmen. I dessa kan ju både ledningssystem-, utrustnings- och vätsoleringskadorna uppstå. I köket inträffar 23 procent av skadorna, det är framför allt diskmaskiner och kopplingar som orsakar skadorna. Annat utrymme är t ex förrådsrum eller bostadsrum.

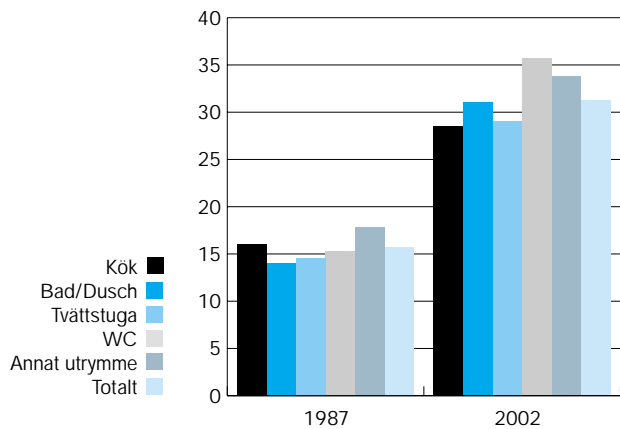
Vid en jämförelse med undersökningen 1987 kan konstateras att inga större förändringar har skett. Andelen skador i bad- eller duschrum har sjunkit något medan andelen skador i kök har ökat lite. Medelskadekostnaden har i jämförelse med undersökningen 1987 totalt sett fördubblats, medan medelskadekostnaden för bad-dusch-WC har ökat med 120 procent. Byggnadskostnadsindex för småhus har mellan 1987 och 2001 ökat med drygt 100 procent.

Antal skador och medelskadekostnad fördelade per utrymme där skadan inträffade

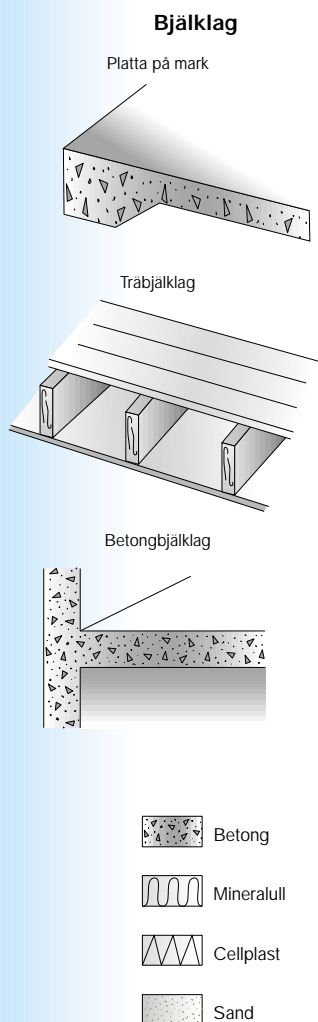
Huvudsakligt utrymme	Antal	%	Belopp, kkr	%	Medelskada, kkr
Kök	1 710	23	46 745.0	21	28.5
Bad/dusch	2 703	37	80 002.0	37	31.1
Tvättstuga	512	7	13 988.0	6	29.0
WC	305	4	10 606.9	5	35.7
Annat	2 152	29	69 363.1	31	33.8
Totalt	7 382	100	220 704.9	100	31.3

Antal skador per utrymme i procent-andelar i jämförelse med undersökningen 1987.

Medelskadekostnad per utrymme i kkr i jämförelse med undersökningen 1987.

- Typ av bjälklag i skadade hus

Bjälklagstyp har registrerats vid alla vattenskador.

I undersökningen har man skiljt på följande typer – platta på mark, fribärande träbjälklag och betongbjälklag.

Syftet med denna indelning är att se om det finns ett samband mellan bjälklagskonstruktion och vattenspridning i horisontal- och/eller vertikalled, vilket bör återspegla medelskadenivåer för olika bjälklagskonstruktioner.

Antal skador och medelskadekostnad fördelade efter bjälklagstyp

Bjälklagstyp	Antal	%	Belopp, kkr	%	Medelskada, kkr
Trä	4 129	56	110 338.2	50	28.0
Platta på mark	1 620	22	55 558.9	25	35.6
Betong	1 633	22	54 807.9	25	35.5
Totalt	7 382	100	220 704.9	100	31.3

Fördelningen av skador mellan de skadade bjälklagstyperna är i stort sett densamma som vid undersökningen 1987. Medelskadekostnaden är cirka 25 procent högre för platta på mark och betongbjälklag än för träbjälklag, vilket även undersökningen 1987 visade. Då flera våningsplan skadats har detta främst skett i hus med bjälklagskonstruktioner av trä.

Fribärande träbjälklag är den vanligaste bjälklagskonstruktionen i denna undersökning, vilket beror på det stora antalet villaskador.

Antal skador och medelskadekostnad fördelade efter bjälklagstyp och utströmningsförlopp

Utströmningsförlopp och bjälklagstyp	Antal	%	Belopp, kkr	%	Medelskada, kkr
Plötsligt, Trä	2 179	30	64 360.2	29	31.1
Plötsligt, Platta på mark	693	9	23 682.1	11	35.5
Plötsligt, Betong	720	10	27 810.1	13	40.7
Smygande, Trä	1 950	26	45 978.0	21	24.6
Smygande, Platta på mark	927	13	31 876.8	14	35.7
Smygande, Betong	913	12	26 997.8	12	31.3
Totalt	7 382	100	220 704.9	100	31.3

Andelen för respektive grupp stämmer väl överens med undersökningen 1987. Medelskadekostnaden för träbjälklag är lägre än för de andra bjälklagskonstruktionerna. Undersökningen visar att medelskadekostnaden är högre för skador som orsakats av plötslig utströmning.

• Typ av golvkonstruktion i skadade hus

De skador som inträffat i hus med betongbjälklag eller platta på mark har indelats efter golvkonstruktioner.

Syftet med denna indelning är densamma som vid bjälklagsfördelningen, nämligen att undersöka kostnadsfördelningen och spridningseffekterna hos de olika golvkonstruktionerna.

Antal skador och medelskadekostnad fördelade efter golvkonstruktion

Golvkonstruktion	Antal	%	Belopp, kkr	%	Medelskada, kkr
Uppreglad/flytande	1 146	35	44 375.6	40	40.7
Btg. + isol. + btg.	647	20	21 245.4	20	34.4
Sandfyllning	165	5	9 377.1	8	59.0
Betong	1 295	40	35 368.7	32	28.5
Totalt	3 253	100	110 366.8	100	35.5

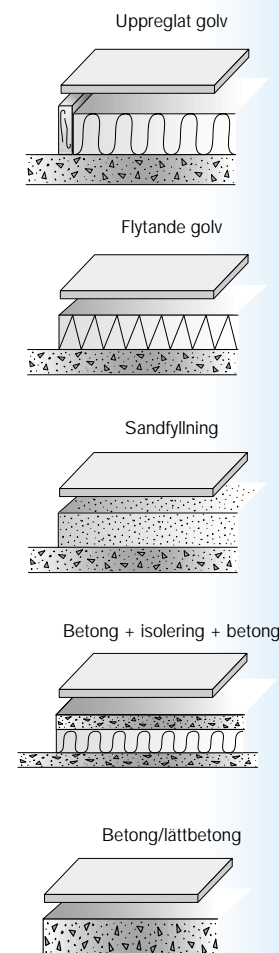
Bjälklagskonstruktion med sandfyllning har den i särklass högsta medelskadekostnaden. Spridningen till flera utrymmen i samma plan är cirka 50 procent för alla bjälklagskonstruktionerna, med undantag för sandfyllning där spridningen är nästan 100 procent, medan spridningen till flera våningsplan är mera måttliga 25 procent. Vid en jämförelse med resultatet av undersökningen 1987 kan man konstatera att bilden nu ser i stort sett likadan ut nu som då vad avser inbördes andelsandelar och medelskadekostnadsnivåer.

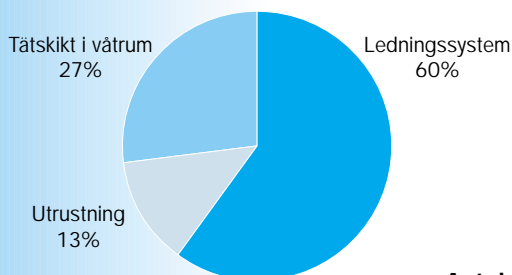
• Tre huvudskadeorsaker

Skadematerialet är indelat i tre skadeorsaker av olika karaktär:

- Skador orsakade av oberäknad vattenutströmning eller läckage från ledningssystem för kall- och varmvatten, värme och avlopp.
- Skador orsakade av oberäknad vattenutströmning eller läckage från installerad utrustning t ex disk- eller tvättmaskin, varmvattenberedare, kyl eller frys.
- Skador orsakade av läckage genom vätsolering i badrum, tvättstugor eller andra utrymmen som är försedda med golvbrunn.

Golvkonstruktion

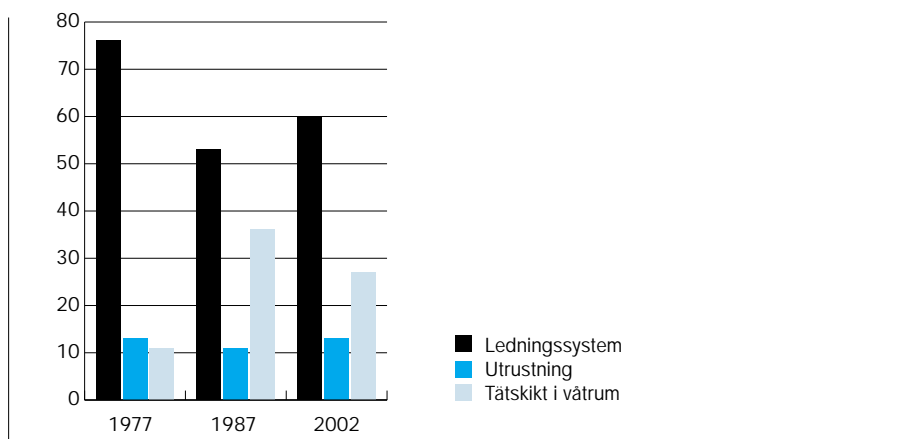
Fördelning av antal skador för de tre huvudskadeorsakerna i procentandelar.

Antal skador och medelskadekostnad fördelade efter skadeorsak

Skada orsakad av	Antal	%	Belopp, kkr	%	Medelskada, kkr
Ledningssystem	4 413	60	149 005.4	68	35.2
Utrustning	987	13	22 851.3	10	24.5
Tätskikt våtrum	1 982	27	48 848.3	22	26.1
Totalt	7 382	100	220 704.9	100	31.3

Fördelningen av skador efter de tre huvudskadeorsakerna har förändrats i jämförelse med de två tidigare vattenskadundersökningarna, se nedanstående diagram.

Fördelningen av antal skador efter de tre huvudskadeorsakerna i procentandelar i jämförelse med undersökningarna, 1977, 1987 och 2002.

Den stora förändringen i jämförelse med undersökningen 1987 är att andelen skador orsakade av läckage genom tätskikt i våtrum har minskat med nio procentenheter medan skador orsakade av läckage från ledningssystem har ökat med sju procentenheter.